

Explicaziuns davart la dumonda da contribuziun

Principis

1. La finamira principala da las mesiras da construcziun e da restauraziun tar monuments architectonics e tar auters monuments culturals è il **mantegniment da la sostanza istorica**. Modificaziuns en u vi da l'object istoric sco er novas construcziuns en in context istoric ston satisfar a vastas pretensiuns architectonicas ed esser d'alta qualitat.
2. La Tgira da monuments dal Grischun (TMG) subvenziunescha mesiras che mantegnan la sostanza istorica.
3. Tar projects e tar mesiras architectonicas surpiglia la TMG las suandantas incumbensas:
  - cussegljar ils patrons da construcziun en connex cun la projectaziun e cun la realisaziun d'ina restauraziun;
  - accompagnar e controllar durant l'execuziun sin il plazzal;
  - la TMG ha in dretg da cundecisiun tar tut las dumondas tecnicas, artisticas e scientificas.
4. La cussegliaziun da la TMG è gratuita e po er vegnir consultada senza ina dumonda da contribuziun.
5. Ils documents ston vegnir inoltrads ad ura ed en moda cumpletta. Ins dastga cumenzar cun las lavurs da construcziun pir, suenter ch'ins ha survegnì la garanzia da contribuziun.
6. En il preventiv ston figurar tut las posiziuns tenor il Plan dals custs da construcziun (PCC). Ils custs per la documentaziun necessaria ston vegnir cumprovads.

Cundiziuns da subvenziun

1. La dumonda da contribuziun cumpletta sto vegnir inoltrada a la TMG almain 2 mais avant il cumenzament da las lavurs da construcziun.
2. In'execuziun professiunala è la premissa per ina subvenziun. Decisiuns impurtantas per l'andament da las lavurs ston vegnir prendidas a temp cun la TMG.
3. La persuna che survegn contribuziuns s'oblighescha da mantegnair il stadi che vegn stgaffi cun la restauraziun e da procurar che l'object restia en in bun stadi. Mesiras architectonicas sco er lavurs da mantegniment e da reparaziun ston er en l'avegnir vegnir discutadas ordavant cun la TMG.
4. Suenter la restauraziun metta il chantun objects impurtants sut protecziun chantunala, sch'el ha pajà contribuziuns da pli che 25 000 francs (er sche la summa è sa cumulada sur plirs onns). Il fatg ch'in object è vegnì mess sut protecziun vegn remartgà en il register funsil – sin dumonda da la TMG e sin donn e cust dal chantun – sco restricziun da dretg public da la proprietad.
5. La contribuziun da subvenziun vegn pajada pir, suenter ch'il renda quint final e la documentaziun dal stadi suenter la restauraziun è vegnida consegnada.
6. La garanzia da contribuziun è limitada temporalmain e scada, sch'il project n'è betg terminà entaifer il termin.

Andament da la procedura da contribuziun

Dumonda

Cun il formular dumonda il patrun da construcziun contribuziuns da sustegn.

La Tgira da monuments examinescha, sche las finamiras da mantegniment vegnan observadas sufficientamain. Sche quai è il cas, formulescha ella ina proposta che sa basa sin questa dumonda e trametta quella als posts chantunals cumpetents:

Garanzia

Sche la dumonda vegn approvada dal post cumpetent, survegn il patrun da construcziun ina copia da la disposiziun resp. dal conclus. En quella vegnan fixads l'import da las contribuziuns e las cundiziuns da subvenziun.

Metter objects sut protecziun

Objects fitg impurtants vegnan mess sut protecziun chantunala da monuments, sche la summa da contribuziun surpasa 25 000 francs u sch'il patrun da construcziun giavischa explicitamain quai.

In object vegn mess sut protecziun sin dumonda da la TMG cun inscriber quai en il register funsil.

Pajament parzial

Suenter la terminaziun d'etappas pli grondas èsi pussaivel da far pajaments parzials fin max. 80 % da la summa totala da las subvenziuns. Per quest intent sto vegnir fatg in rendaquint intermediar.

Pajament final e documentaziun finala

Suenter avair terminà las lavurs trametta il patrun da construcziun il rendaquint final e la documentaziun finala (guardar feagl d'infurmaziun «Documentaziun finala e rendaquint final») a la cussegliaziun da construcziun cumpetenta da la TMG. Quella examinescha ils documents e dat liber il pajament final. Il pajament vegn fatg tenor disponibladad en il preventiv, eventualmain vegnan las contribuziuns er pajadas pli tard.

Basas legalas

- Lescha davart la protecziun da la natira e da la patria en il chantun Grischun (Lescha chantunala davart la protecziun da la natira e da la patria, LNPGR; DG 496.000);
- Ordinaziun chantunala davart la protecziun da la natira e da la patria (ONPGR; DG 496.100);
- Reglament per pagar contribuziuns or da la finanziaziun speziala Lottaria naziunala (Reglament davart la lottaria naziunala, RLN; DG 710.600);
- Lescha da finanzas dal chantun Grischun (Lescha da finanzas, LFC; DG 710.100);
- Cudesch civil svizzer (CCS; CS 210);
- Lescha federala davart la protecziun da la natira e da la patria (LPNP; CS 451);
- Ordinaziun davart la protecziun da la natira e da la patria (OPNP; CS 451.1);
- Lescha federala davart agids finansials ed indemnizaziuns (Lescha da subvenziuns, LSu; CS 616.1)